

Varför vi inte ska bära gul reflexväst, annat än vid speciella tillfällen.

Nedan presenteras anledningar till varför det **inte** är dugligt att ha reflexvästen på som grund. Anledningarna presenteras i punktform för att göra det hela överskådligt. Punkterna utvecklas sedan i bilagan.

Innan punkterna, vill vi betona att vi är helt överens med pme Mats Vangstad. Reflexvästen **skall bäras** vid arbete i trafik, fotpatrullering, vid arbete på kommunala färdmedel o.dyl. men absolut **inte** hela tiden **som grundutrustning**.

- Att bära reflexvästen i all yttre tjänst är inte förenligt med den nationella bastaktiken, där det handlar mycket om att försvåra för en gärningsman och samtidigt öka vår säkerhet. Se vidare bilaga.
- Att tro att västen går fort att ta av är tyvärr ett ”skrivbordstänk”. För att jobba med gul väst på, krävs att den sitter under kopplet och att telefoner och radioapparater/monofoner sitter utanpå västen. Detta för att kunna komma åt och använda utrustningen. Att snabbt ta av västen inför ett jobb som förväntas kräva detta, innebär att bilen skall stannas, patrullen måste ur o.s.v. Se vidare bilaga
- Det är nog inte alltid så, att de farligaste situationerna är identifierbara som farliga på väg fram till dem...
- Yttre befälens arbetsmiljöansvar... Tidigare beordrades reflexväst på när det behövdes, och det var bra. Nu har yttre befälen blivit överkörda i frågan, trots att arbetsmiljöansvaret ligger hos dem.
- Omyndighetsförklaring av personalen. Kanske ett starkt ord, men vi har förtroende att använda diverse vapen, våld och även lagstiftning som inskränker grundlagsskyddade rättigheter. Men vi har inte kapacitet att själva avgöra när reflexväst bör användas? Se vidare bilaga.
- Att jämföra med SPT där vi alltid bär gul väst går inte. Dessutom håller man på att se över möjligheterna att sy upp en helt ny jacka som är gul med reflexer. Men som sagt, arbetsmiljön där är inte jämförbar med IG-tjänst i vardagen.
- Västens utformning är dessutom en arbetsmiljöfara i sig. Stor, fladdrig, lätt greppbar mm. Anledningen till detta är att den gjorts för att snabbt kunna ta på utanpå övrig utrustning vid t.ex. trafikolyckor. Se vidare bilaga samt **flera redan inkomna tillbudsanmälningar** (personal och gripna som fastnat i västen, monofoner och telefoner som ramlat av vid våldsanvändning, personal som fastnat med västen i div saker).

- Axelklaffar syns inte under västen, och inte heller yttre befälsbricka, bricka för svaromål i högre tjänst, bricka för flygande inspektion mm. Dessa är faktiskt av vikt att se. Dels för ett yttre befäl som snabbt kan se om personal man inte känner är nya och oerfarna eller om de är erfarna, och dels för övrig personal som behöver se samma sak.
- Vi vet att man från ledningshåll tittar mycket på engelsk polis, och att de där har gula reflexjackor. Man måste då titta på vilka som har dessa och därmed vilka arbetsuppgifter de har. Man kommer då finna att de som har gul reflexjacka inte har samma uppgifter som en svensk IG-polis.

Bilaga angående beslut ”Gul väst”

Efter det tagna beslutet om obligatoriskt bärande av gul väst så har många frågor väckts hos personal i yttre tjänst. Frustrationen, ilskan och besvikelsen har varit mycket stor då ytterligare ett beslut rörande vår arbetsmiljö tagits utan att någon brytt sig om att höra efter hur vi som omfattas av beslutet drabbas av detta.

Vi påtalade omgående problemet för vår chef som lovade att lyfta det till berörda beslutsfattare.

Vi blev därefter ombudade att skriftligt presentera de problem och farhågor som vi anser föreligga på grund av detta beslut.

Vi vill först och främst framhålla att ingen i personalen har några som helst invändningar mot att öka synligheten. De förslag som Mats Vagnstad lagt fram beträffande användandet av reflexväst tycker vi är BRA!

Att vara extra synlig när vi rör oss till fots bland allmänheten är något som vi redan i dag eftersträvar. Vid fotpatrullering i centrum, på kommunala färdmedel, krogstängningar och liknande så används reflexvästen i väldigt stor omfattning.

Mats Vagnstad skriver att vid redan nämnda typer av uppdrag så BÖR reflexväst användas. Hans förslag ligger helt i linje med vår inställning och är något som vi gärna skriver under på. Men att dra det till sin spets och besluta om ett obligatoriskt bärande vid all tjänstgöring i yttre verksamhet känns långt ifrån genomtänkt.

För att vara lite konkret så följer här en del av de invändningar som framkommit i samband med mottagandet av beslutet:

TAKTIK

Myndigheten har nu under flera år investerat i en mycket resurskrävande utbildning i **Bastaktik**. Denna utbildning har ju ansetts så pass viktig att all personal i yttre tjänst skall ha genomgått utbildningen inom viss tid. Den är dessutom **nationell och likriktar hela sveriges polis!**

En grundläggande del av den taktik som lärs ut handlar om kontrollbegreppet. Väldigt förenklat så handlar kontrollbegreppet om att alltid eftersträva att ha kontroll i de situationer vi ingriper i. Om vi inte har kontroll initialt så måste vi hitta lösningar för att skapa oss kontroll i situationen.

En del i kontrollbegreppet är något som kallas tankeprocess. Det handlar om hur många processer en gärningsman måste gå igenom innan han kan gå till angrepp mot en polis. Motsvarande tankeprocess för en polis innehåller per automatik en process mer än vad gärningsmannen har. Detta innebär att polisen måste lägga på processer (försvåra) på gärningsmannen. Den mest grundläggande processen i detta läge är att försvåra lokaliseringen av oss själva.

Det innebär enkelt uttryckt att ju svårare gärningsmannen har att se oss i en given situation desto svårare får han följaktligen att attackera oss.

Just lokaliseringen är något som i stort sett varje polis jobbar med dagligen för att bibehålla en hög säkerhet för sig själv och sin kollega.

Denna taktik används på olika sätt i allt från vanliga fordonsstopp till ingripande i på förhand kända farliga situationer.

Det som är avgörande i dessa lägen är att kunna agera snabbt.

Alla som jobbar som poliser vet hur snabbt en farlig situation kan uppkomma. Att ”skarpa” situationer ofta är något som inträffar utan förvarning kan nog alla känna igen sig i.

Det är ju i dessa pressade situationer behovet är som störst att kunna luta sig mot ett inlärt fungerande taktiskt uppträdande. Syftet med bastaktiken är ju att ge varje polisman en chans att mentalt och taktiskt vara förberedd på hur man skall agera i en hastigt uppkommen ”skarp” situation.

Att i dessa lägen vara försedd med en reflexväst går ju helt i mot det som lärs ut på bastaktiken.

Reflexvästen kommer i dessa lägen att helt och fullt motverka ett av de få taktiska övertag vi kan använda oss av för att göra ett ingripande med någon form av bibehållen säkerhet.

Jag tror inte det krävs någon mer ingående förklaring över det omöjliga i att göra sig osynlig för en gärningsman när man bär en reflexväst.

AV OCH PÅ

För att redan på förhand bemöta argumentet att ”det är väl bara att ta av sig västen i dessa lägen”:

Som redan nämnts så uppstår många av dessa situationer ofta utan förvarning. När man väl står i situationen så är det redan för sent att ta av sig västen.

Även om man får lite tid på sig i form av framkörning eller att man på plats inväntar förstärkning så är det inte så enkelt som det låter.

Skall västen bäras så måste den bäras under ”kopplet”. Detta på grund av att den annars sitter i vägen för att komma åt den utrustning som man har på kopplet. Det innebär också att man har radioapparaternas monofoner fastsatta i västen. För att kunna ta av sig västen måste man då haka av sig monofonerna och eventuellt ta av sig hela ”kopplet”.

Detta innebär att man omöjligen kan bibehålla fokus på det eventuella hotet och absolut inte hantera sin utrustning samtidigt.

Att ta av sig västen under framkörning faller ju redan på juridiken och trafiksäkerheten. Det innebär för det första att man under färd måste ta av sig säkerhetsbältet. Att sen krångla bort monofoner och ”koppel” för att slutligen ta av sig västen under färd är rent ut sagt trafikfarligt och olagligt.

Att stanna och kliva ur är ju en tänkbar möjlighet. Då bör man beakta att detta försenar vår framkörning avsevärt och på bekostnad av att någon nödställd får vänta ytterligare på vår hjälp.

En inte helt ovanlig situation är att vi av en tillfällighet eller efter aktivt letande hamnar bakom fordon som vi vill stoppa och kontrollera.

För att återkomma till bastaktikens grunder så är ”lokaliseringen” något vi skall jobba med även vid stopp utan känd hotbild. Att då sitta med västen på sig i bilen innebär att vi inte kan utnyttja den **nationellt framtagna taktik** vi lärt oss. Det är ju inte helt ovanligt att vi dessutom stoppar bilar med kända grovt kriminella. Då är ju behovet ännu större av att kunna jobba efter den taktik vi lärt oss.

Det går att räkna upp hur många exempel som helst där västen skulle innebära ett problem och fara för de ingripande poliserna. Men detta torde räcka för att tydliggöra det rent olämpliga i att bära västen konstant.

Som tidigare skrivits så har vi inget emot att vara extra synliga med hjälp av reflexvästen. Men detta måste vara genom ett aktivt val när behovet finns.

Grunden måste vara att arbeta utan reflexväst för kunna jobba utefter de taktiska grunder som myndigheten lärt oss. När sen arbetsuppgiften och övriga omständigheter påkallar extra synlighet så skall självklart reflexvästen bäras.

Hoppas genom detta brev lyfta fram en del viktiga synpunkter som kanske inte tagits i beaktande när man tog detta beslut.

FÖRTROENDE

Många upplever beslutet som en ”omyndighetsförklaring” av personalen.

- Vi har förtroendet att avgöra när vi ska göra ingrepp i folks grundlagskyddade fri och rättigheter.
- Vi får bära vapen av olika slag och på eget ansvar och omdöme avgöra när vi skall använda dessa skarpt.
- Vi får påkalla fri väg i trafiken och bryta mot allehanda trafikregler och hastighetsbestämmelser.
- **Men vi bedöms INTE kunna avgöra när vi bör vara extra synliga eller inte?!?**

Mvh

Personalen i yttre tjänst